

UJVIDÉKI HÍRLAP

Az ujvidéki nemzeti munkapárt hivatalos közlönye.

Medjelenik minden csütörtökön vasárnap.

Valóra vált

az, amit oly rég óhajtottunk s aminek elkövetkeztétől oly annyira félt-remegett az ántánt. A muszkának büszkesége, hadjáratainak legbiztosabb támaszpontja, a csodálatos módon megerősített szép lengyel főváros: Varsó fölszabadult a cári igából. A sokszor megvert és ennek következtében teljesen demoralizált orosz hadnak csak a futásra maradt erje és ideje. Varsót nem tartotta. Tudta ezt már akkor, amikor látta, hogy pusztító förtetegként előrehaladó csapatainkat megállítani képtelen.

Azért is hirdette az utobbi időkben, hogy a Visztula-vonalat földadja és hátrább vonul, biztosabb fedezékbe. Meg is vigasztalta szövetségeseit azzal, hogy Varsónak és Ivangorodnak jelentőséget nem tulajdonít, mert a háború sorsa nem a váraknál, hanem táborig csatákban dől el. És barátai hittek és hisznek neki, mintha a táborig csatákban nem püfölnök már negyedév óta a muszkát.

A muszka hadsereg lábai alatt megingott a talaj, megmozdult a föld. Ezt a sorsot szánta ő nekünk, amikor még a pokolbeli erőket is ellenünk akarta fölvonultatni. Ám fölpattant a kéreg, de a mi csapataink lába nyomán töltámadt — oh nem a Belzebub, hogy bennünket segítsen tönkretenni, hanem a bilincsekbe vert és meggyalázott igazság s a seregek Ura kezünkbe juttatta a Visztula-vonal két csodálatosan megerősített várát: Varsót és Ivangorodot.

Mire vár még ezek után az ántánt? Hol győz a nyílt csatákban, hol áll ellent nekünk és szövetségeseinknek csak egy-egy vár is?

Évszázadok óta most lélegzett föl a nemes lengyel nép, most szabadult ki a zsarnokság körmei közül. Fölszabadították lengyel testvéreinket, mert elvtűk fővárosát is a muszkától s megfosztottuk a cár koronáját legfényesebben ragyogó gyöngyétől.

Most azután már megszűnik az ántánt kényelmes, léha optimizmusa, elhallgatnak a nagy hazugság-gyárak, mert a népek érzik az egyre közelebb katasztrófát, a sorok közt olvasnak és igazságot, való tényeket kérnek.

A Narodna Obránával szövetkezett délvidéki tanárok és diákok hazáruási monstre-pöre.

III. folytatás.

A diákok kihallgatása után *Mirkovics* Gergely ujvidéki főgimnáziumi tornatanárt hallgatták ki, aki a vádirat szerint a kossovopolyei politikai ünnepségre vezette a diákokat. Tagadta, hogy ő volt a vezető. Ő Szaloniki felé igyekezett, a diákokkal teljesen függetlenül ment Kossovo-polyére, ahol nem volt ünnepség, csak kisebbszerű történelmi előadást tartott egy szerbiai tanár. Ezt igazolhatjuk *Nagy Endre* író és *Dungyverszki* Gedeon országgyűlési képviselő, akik szintén ott voltak.

Az egyik védő indítványozta, hogy idézzék meg tanunak a nevezetteket. Az ügyész ellenezte az indítványt, amit a bíróság el is utasított.

Kassanin Milán és *Szimity* Milutin vádlottak szintén tagadják, hogy a tornatanárral folytatott előzetes megbeszélés alapján mentek volna 30—40 társikkal Kossovo-polyére. Érettségi után szórakozni akartak, — mondják meg egyező vallomásukban — azért rándultak ki Rigómezőre.

Az első tanu *Terzin* Pál, a zombori tanítóképző igazgatója, Staityról, a felségáruállással vádolt tanárról azt mondja vallomásában, hogy az mindig nagy hirdetésig volt a szerb-magyar barátságának. Tanári működésében csak az a különös kiemelni való, hogy tanulóit mindig a legnagyobb gondolatszabadságra nevelte.

Kedden véget értek a tanúkihallgatások a szegedi törvényszéken a felségáruállással vádolt zombori tanárok és diájak ügyében. Ma a tárgyalás kezdetén fölolvasták a vöröskönyvből azokat a diplomáciai aktákat, amelyek összefüggésben vannak az ügygyel. Ezek fölvilágosítást adnak a rigómezői politikai ünnepélyről, amelyen a vádlottak résztvettek és a Narodna Obránáról, amellyel a vád szerint a vádlottak összeköttetést tartottak fenn.

Miután megállapította a kir. törvényszék, hogy a vádlottak közül kettő, *Sztaity* és *Jakoblyevics* büntetett előéletűek, *Harsányi* Elemér kir. ügyész a vadbészéd elmondásához fogott.

Az ügyész a fősúlyt arra helyezi, hogy a tanuk mind tagadták a rendőrség és a vizsgálóbíró előtt fölvetett vallomásaikat tartalmazó hivatalos okirat igazságát, sőt még az ő általuk írott önképzőköri jegyzőkönyv hitelessé-

gét is. A különböző helyeken fölvetett, egymásnak ellent nem mondó, aprólékos körülményeket megemlítő iratok tagadása kétségtelenül bebizonyítja, hogy összekötő kapcsolatot állapítottak ki a vádlott között.

Sztaity egyénisége igen alkalmas arra, hogy a fiatal diákok, akik külön-külön igazat vallottak, tanáruk közelében újra tagadjanak s újra szövetségbe álljanak össze. Sztaity mindig vezére volt a diákoknak könnyen hevülő lelkiületével. Őt kérték föl a szerbiai utra, hogy vezesse őket. A szerbiai uton Sztaity úgy akart megjelenni, mint egy magyarországi csoport vezére. Vezére is volt a diákoknak. Mire hasznáta föl a vezérséget? Belgrádban első dolga volt a Narodna Obránát fölkeresni. Szerbiai utjukat az Obrana titkára, *Vaszity* Milán írta elő. Sztaity obrenováci beszéde nem más, mint a Narodna Obrana céljainak ismertetése, csak a címe nem az.

A szegedi törvényszék tanácsa csütörtökön délután negyedhat órakor hirdette ki az ítéletet a felségáruállással vádolt *Sztaity* Vazul zombori tanítóképzőintézet tanár és társai ügyében. Mely eszöndben olvasta föl az ítéletet *Rigó* Endre dr. elnök, amely szerint a bíróság büntönsnek mondja ki igaztás büntetésében Sztaity Vazul és azért egy évi és tíz hónapi államfogházra, valamint ezer korona pénzbüntetésre. A pénzbüntetés átváltoztatható ötven napi államfogházra. A többi vádlottat fölmentette a bíróság. A fölmentett vádlottak *Petrovics* György, *Petrovics* Borivoj, *Kuljanics* Milán, *Jeleszics* Lázár, *Vaszity* István, *Kassanin* Milán, *Jakoblyevics* Áron, *Szimics* Milutin zombori tanítóképzői és ujvidéki gimnáziumi tanulók és *Mirkovics* Gergely ujvidéki gimnáziumi tornatanár. Az egyik vádlott, *Paics* Dusan honvédkéntes elesett a harcúterén, a másik, *Tyirty* Szlavko a hatúterén van. Az ő ügyében most nem ítékezett a bíróság, különválasztotta az ügyét, minthogy nem jelenhetett meg a tárgyaláson.

Horváth Jenő dr. királyi ügyész semmisségi panaszt jelentett be az ítélet ellen, mert a bíróság felségúsertés helyett igaztásnak minősítette a büncselekményt, semmisségi panaszt jelentett be a vádlottak fölmentése miatt is. Négy vádlott, akik a múlt év augusztusa óta előzetes letartó-

tatásban vannak, az ítélet jogerőre emelkedéséig továbbra is fogságban maradnak. A vádlottak és a védők, *Balogh* Marcel dr., *Becsey* Károly dr., *Békei* Nándor dr., *Grubics* Tivadar dr. (Nagykikinda), *Kallai* Emil dr., *Köhegyi* Ignác dr., *Lippai* Lajos dr. és *Pisztor* Egon dr. megnyugodtak az ítéletben. A védők egyébként a szegedi ügyvédi kar színvonalához méltóan működtek a hat napig tartó tárgyaláson.

Az ítélet indokolása szerint a bíróság beigazolta, hogy Sztaity tanár a nevelésre bizott ifjúságban a magyarság és monarchia elleni gyűlöletet igyekezett fölébreszteni. Ennek a hatása meg is nyilvánult a tanulók igaztói tartalmú dolgozataiban. A többi vádlottat fölmentette a bíróság, mert tagadásukkal szemben nem talált megnyugtató bizonyítékokat.

Hangverseny a rokkant katonáruért.

Az ujvidéki polgári magyar daloskör augusztus 8-án hangversenyt rendezett a rokkant katonák javára a polg. céllovész egyesület összes helyiségeiben.

A jól sikerült multság szép jövedelme egy lépés a nemes cél felé, mely biztosítani kívánja azoknak a szegény hősöknek a megélhetését, kik éretttünk küzdöttek a harcúterén és kik az éretttünk való küzdelemben váltak rokkantokká.

A nemes cél minél tökéletesebb előéréseért országsszerte széleskörű mozgalom indult meg, melyből Ujvidék is kellően kivesszi részét. Az ujvidéki polgári magyar daloskör, mely mindig az elsők között állt, ha *jótekonycélú* hangversenyek és táncmultságok rendezéséről volt szó, most is tudatára ébredt kötelességének és felismerve a nemes cél fontosságát, sietett, hogy a maga módja szerint áldozon a rokkantak oltárán. Ezért a legteljesebb dicséret és elismerés illeti a daloskört, főleg pedig vezetőségét, mely dacára annak, hogy tagjainak túlnyomó része a különböző harcútereken küzd, mégis lehetővé tette, hogy a már régen tervbe vett hangverseny testet öltön és megtarthassék.

Dicséret illeti *Léh* Jakabot, a daloskör fáradhatatlan, agilis kar nagyat, ki az alig pár énekesből

álló karral mégis sok szépet produkált.

Kár, hogy az időjárás absolute nem kedvezett a hangversenynek, mely jobb idő esetén még ezt az elért anyagi sikert is jóval felül multa volna. Dacára azonban a boros időnek, a lövölde helységei már a délutáni órákban megtelek publikummal.

A hangverseny műsora két részre oszlott. A délutáni műsor keretében az összes ujvidéki cigányzenekarokból alakult 50 zenészből álló hatalmas banda szebbnél szebb dalokkal szórakoztatta a közönséget. A program kimagasló pontja az ifjúsági zenekar száma volt. A teljes precizitással és sok érzéssel előadott darabokat a közönség percekig tartó tapssal honorálta. *Fuchs* Erna ügyesen mondotta el a „Ti hős katonák” c. költeményt. A daloskör dupla quartettje is igen jók voltak.

Az esti műsor első száma *Horváth* Lajos ref. s. lelkes ünnepi beszéde volt. *Horváth* szónoki tehetségét már regen ismerjük. Gyönyörűen kidolgozott és sok lendülettel elmondott beszédében megható szavakkal vázolta azoknak a hős katonáknak lelki szenvedéseit, kik érettségük küzdve nyomorékokká lettek s így munkaképtelenné válva az eke szarvával, esetleg a koldusbottal kell felváltaniok. Rámutatott, hogy a cél, a rokkant katonák megélhetésének biztosítása a legszebb, a leghumánusabb az összes jótékony célok között, az e célra való adakozás és gyűjtés tehát nemcsak kívánatos, hanem mindenki kötelessége. Gyönyörű beszéde könnyedet csak a hallgatóság szemébe, mely a beszéd végeztével melegen ünnepelte a kitünő szónokot.

A műsort egyébként *Rákossina*k, a pécsi n. színház volt kitünő művészenek kupléi és magánjelenetei domináltak. Mint mindig, mókaival és lebilincselő kedves játékaival, most is percekig megkacagattatta a közönséget. Az ifjúsági zenekar este is jól játszott. Kedves volt *Bergmann* Karola éneke, ugyszintén *Vujkovic*s Kaca szavalata is. *Somogyi* György, kinek magas tenorját már regen ismerjük, egypár népdalt adott elő sok érzéssel. A műsört tánc követte, mely a késő éjjeli órákig tartotta együtt a nagyszámu közönséget.

Mindent összegezve, a hangverseny úgy erkölcsileg, mint anyagilag nagyon jól sikerült.

Ki mit lát,
Ki mit tud,
Ki mit hall
közölje az
Ujvidéki Hirlappal.

Zsidóujtságot küldtek Lengyelországból Ujvidékre.

Héberbetűs hadijelentés.

Szép számmal vannak ma már ujvidékiek orosz-lengyel területen. Diadalmasan kergetik a szövetséges csapatok maguk előtt az oroszokat és a négy hadvezér, mely ez előnyomulásban részt vesz, hihetőleg Varsóban fog találkozni.

A lakosság nagy része itt zsidó. Német nyelven beszélnek, de kemény héber zsargonokban, így írnak és lapjaik zsidó betűkkel, ilyen zsargonos zsidóval jelennek meg nagy alaku két színű, újságpapíron, melyek a harctéri jelentéseket épen úgy kiadják, mint a középeurópai összes országok, a ténybeli szöveg azonos, de mégis változik annak beállítása, mert ismételtel megszakítják a szöveget azzal, hogy ezt vagy azt kimondja. Aki héberül olvasni tud, megérti a jelentések tartalmát. Ezt ma egy hozzánk küldött héber újságban látjuk.

El tudjuk képzelni, mily türelmetlenül várják a zsidók ezen jelentéseket, akik tényleg főlzabadosítást várják az orosz járom alól. Mert ami ott baj történik, bármily távol állanak is annak előidézésétől a zsidók. Fanatikus gyűlölettel vetik magukat a hivatalos emberek és az azoktól dirigált orosz nép a legnagyobbakra, a zsidókra, akik ellen nagy galíciai és bukovinai kudarcok miatt lázítják az egész orosz birodalom lakosságát. A zsidókat okolják minden bajért és nem a saját tehetetlenségüket és gonoszságukat.

Ily körülmények között érthető, ha a zsidók éjjel-nappal csakis a központi hatalmak hatalmas fegyvereinek győzelméért imádkoznak, melyek rájuk is, kik sok-sok millió lélekszámra Oroszországban élnek, a főlzabadosulást és megváltást jelentenek.

Disznótörök alkonya.

Sok mindenféléről le kell egy esztendő óta mondani. Régi szokások omlanak össze az élet kénszerű támadása alatt, szinte félni lehet, hogy el is felejtődnek, mire megint rendbe jövünk a háboru után.

A ránk következő télen például hiányozni fognak a disznótörök. Ezt már most meg lehet állapítani abból, hogy Ujvidéken is, mint másutt is az országban, kevés a házi célra történő hizlalás. A szegény ember nagy árt kap a portékájáért, nem engedheti meg magának azt a lukaszt, hogy két forint ára dagadt helyezzen egy táli káposztába s három ára sonkát, vagy füstölt oldalast falatozzon tizóráira.

A kibemerev serti hizlalása kiment a divatból, hiszen három korona elevenben a beszerzendő hizó állat kilója. Ha pedig ilyen a helyzet, elmarad a disznótör

is, a kibemrendü családi ünnepe, amiként elmarad hosszú hónapok reményteljes öröme, aggodása, a mangalica hizlalása szemmel is, nem csupán kukoricával. A kukorica nagy ur volt az idén, a kenyérünket is keserítette, nemcsak az életünket. Ámbár a kenyér az élet.

Téli havas napokon hasztalan várja a falusi tanító ur, hogy végnélküli kolbászokkal lépjen meg a figyelmes szülők s kántor uram száraz kortyok mellett — sűrűn rendezve hustalan napokat — melegíti föl anekdotáit, amelyekkel már két év előtt is csak mérsékelt sikereket aratott.

Inyencek, akik a hat nyolchetes malacból alkotott paprikás kedveért képesek voltak elmenni a harmadik határba, hogy a bográcsból bicskahegyre kapkodják a finom vonalakban kunkorodó falatokat, — a régi jó időkön tűnődnek s vágyaikat nem elégíthetik ki legfőljebb ha milliomos sorba jutnak.

Minden örömet, élvezetet, vágyat kell tenni, hogy annál mélysegebb legyen a boldogság azután. Amikor tavaszi derű áraszt el bennünket még téli zimankóban is, rektor uram pedig különösebb megbotránkozás nélkül nyulhat az ősi anekdotákhoz.

HIREK

A legujabb bevonulási parancs

aug. 16-ra. Hétfőn függesztették ki Ujvidéken a legujabb bevonulási hirdetményt. E szerint a népfőlkelésre kötelezetteknek az 1886. évi XX. t. cikk alapján történt általános behívása folytán az 1876. és 1877. évben született népfőlkelésre kötelezett egyének 1915. évi augusztus 16-án népfőlkelési tényleges szolgálatra bevonulni tartoznak.

Diszistentisztelet a király születés napján. Az izr. hitközség a következő értesítést teszi közzé: Ő Felsege első Ferenc József legkegyelmesebb királyunk születésnapja alkalmából f. évi augusztus hó 18-án délelőtt 11 órakor a helybeli izraelita hitközség templomában ünnepélyes diszistentisztelet tartatik.

Hósi halál. *Stein* Bernát ujvidéki földink, aki már huzamosabb ideje küzd a fronton, mint az 52-ik gy. e. hadapródja, június 15-én, a hazájáért vívott nehéz harcban ellenséges golyótól találva hósi halált halt. A derék bajtárs elestéről az ezred tisztikara expres levélben értesítette a mélyen lesújtott szülőket.

Nádassy új primadonája. *Nádassy* József színigazgató társulatának tagjai közzé szerződöttete *Sebestyén* Irma színésznőt. *Sebestyén* Irma ezelőtt a nagyváradi színháznak volt a tagja.

Mozifelveletek Ujvidéken.

Mint értesülünk, Ujvidéken egy mozi-vállalat indul meg a napokban, mely felvételek készítésével fog foglalkozni. A vállalat célja, hogy most, midőn külföldről oly nehéz mozikepeket kapni, — hiszen csak nemrég titították be a német filmek kivitelét Németországból — jó és sikerült felvételekkel lehetővé tegye, hogy a magyar mozik menete fennakadást ne szenvedjen. Magyarországon egyébként ugysí oly annyira gyermekkorát éri ez az ipar, hogy csak a legnagyobb elismerés hangján szólhatunk e vállalkozásról, mely lehetővé fogja tenni, hogy ne mindig idegen képekből teljenek ki a hazai mozi-műsorok. Jölesz lokálpatriotizmussal regisztráljuk is eme hirt. Ujvidék fekvésénél fogva egyébként is kitünően megfelel mozifelveletek készítésére.

Ujvidéki cigányok vesztegetési pöröi a szabadkai törvényszék előtt. A szabadkai törvényszék ötös büntető tanácsa dr. *Decker* Gyula törvényszéki elnök vezetésével tegnap vesztegetési bűnpört tárgyalta a gyorsított eljárás szerint. A tanács tagjai voltak *Domány* Ödön, dr. *Bakule* Géza, *Fekete* Árpád és dr. *Láhner* Antal törvényszéki bírák. A vádat dr. *Miskolczy* Gusztáv kir. alügyész képviselte. A két vádlott *Kiss* János és *Balogh* János ujvidéki cigányok voltak, akik Adán akartak letelepedni, de a községi rendőrség, mint közveszélyes elemeket illetőszé helyükre akarta toloncoltatni. A cigányok, hogy ne zsuppolják el őket, négy koronával akarták megvesztegetni *Molnár* Antal rendőrorvezetőt. A tárgyaláson csak *Balogh* János vádlott jelent meg, aki tagadta a vádat. A tanak igazolták, hogy csak *Kiss* János akarta megvesztegetni a rendőrorvezetőt. A bíróság *Balogh* Jánost a vád alól felmentette. Az ügyész súlyosbításért fellebbezett. A törvényszék elfogató parancsot adott ki a a szökevény *Kiss* János ellen.

Megsebesült. *Lovrekovits* Ferenc a 8-ik ágyuszred hős zászlósa, a nagyüzüst vitézségi érem tulajdonosa, aki miután önként jelentkezett harctéri szolgálattételre még 1914. október közepén ment ki a frontba, akkor még mint önkéntes káplár, s azóta északon, majd legutóbb az olasz harctéren küzdötte 8 és fél hónap át megszakítás nélkül, magyar lelkesedéssel és vitézséggel, megsebesült. Sebét Budapesten ápolják.

Adakozás. Az Országos gyermekvédő liga által hozzmaküldött gyűjtő ivenek a „Gyermeknap” javára a következő adományok

érkeztek, és pedig: Fürst Teréz gépiró ivén 120 K 70 fil. Deutsch Imre irodatiszt ivén 26 K 07 fil., Droksh Máttyás irodatiszt ivén 1 K 10 fil., Kulcsár Ferenc telekkönyvezető ivén 5 K 20 fil., Fehér Máttyás telekkönyvezető ivén 2 K 40 fil., Miladinov Dusan irodatiszt ivén 11 K 90 fil., Nagy Lajos irodatiszt ivén 4 K 60 fil., dr. Hódossy Sándor jegyző ivén 12 K 56 fil., kamat 70 fillér. Összesen 185 K 13 fillér. A jó szívű adakozók nevét, tekintettel az iverk nagy terjedelmére és a nevek sokaságára, külön föl nem sorozhatom. A begyűlt Egyszáznyolcvanöt korona 13 fillért és a gyűjtő iverket az 1915. El. I. 8. szám alatt hivatalosan a Liga nevére póstára tettem. *Rehák Ferenc.*

Átthelyezés. Az igazságügyminiszter *Fischer József* ujvidéki járásbírói díjnokot az ipoly-sági törvényszékhez irnokká nevezte ki.

Egészségügyi jelentés az aug. 2-től aug. 8-ig terjedő hétről. Bejelentettek 1 vörhenyt, 3 difteriát, 3 kanyarót. A már mult héten jelzett emelkedés a tifusz esetek számában tovább tartott ugy, hogy e héten 11 új megbetegedést jelentettek. Az esetek szétszórtak, közös forrásra vissza nem vezethetők, ami kétségtele nélkül megnehezíti a védekezést. Az orvosok figyelmét körlevélben felhívtuk a kezdődő járványra, kértük a gyors bejelentést és a korai diagnosztikus biztositására felajánlottuk a katonai laboratoriumok szives közreműködését. A közönséget újból kérjük a fokozott tisztaságra ügyelni, árnyékszék, csatornát, szemetet gondosan fertőtleníteni. Nyers ételek, számozatlan gyümölcs élvezése veszélyes, igyunk ásvány vagy forralt vizet, mossuk meg kezünket evés előtt. Irszuk a legyeket, a tífuszfertőzés legjobb átvivőit.

Hadisérültek. A cs. és kir. hadügyminiszterium Präs. 10942/1915. számú rendelete értelmében mindazon hadisérültek, akik az alább felsorolt sérülésekben, bajokban szenvednek és keresetképességük megcsorbult, utókezelésre vagyis utógyógyításra-iskolázásra lesznek utalva. Ezen sérülések a következők: 1. csonkulás (bénulás, elnyomódás) kezek vagy lábak hiánya, sebesülés, fagyás vagy baleset következtében; 2. a kezeknek vagy az ujjaknak a normális keresetképességét akadályozó csonkulása. 2. Bénulás. 3.zületi merenségek. 4. Bármely sérülés utáni állapot. Felhívattik, hogy a város területén tartózkodó azon hadirokkantakat, kik már felülvizsgálati uton elbocsájtattak s utókezelésre és iskolázásra szükségük lenne s erre önként jelentkeznek, Ujvidék szab. kir. város tanácsa katonai osztagjánál (II. em. 43. sz.) jelentkezzenek.

Hadi jótékonyág. A háboruban elesett igazságügyi alkalmazottak árvaainak ösztöndíjalapja

javára a következő adományok érkeztek: Ernszt János és Róth cég 100 kor., Weisz Leó term. kereskedő másodizben 20 kor., dr. Balázs Ignác 10 kor., dr. Kubinyi Károly 10 kor., dr. Kovács Bódog 10 kor., dr. Nikolics Sándor 10 kor., dr. Jankovics Pál 10 kor., dr. Benc Sándor (egy fogadás) 10 kor., Ujvidéki Magyar Kasinó 25 kor., az óbecsei kir. jbság gyűjtése 111 kor., dr. Lustig Nándor 10 kor., Gerich István 20 kor., Kerényi Jenő (Temerin) 2 kor., Hajós Miksa másodizben 15 kor., a bírósági jegyzők ivén (julius 1-től augusztus 1-éig) 72 kor., a bírósági jegyzők ivén (julius 1-től augusztus 1-éig) 13 kor., a bírói közgyűlés kiküldöttjének utazási költsége 50 kor. összesen 498 kor., korábbi gyűjtésünk 394 korona. Eddig összesen 892 korona. A nemes szívű adakozásoknak hálás köszönetet mond *Rehák Ferenc* az A. B és Ű. E. osztály elnöke.

Felelős szerkesztő és kiadó:
dr. Königstättler Ottó.

Izgatás miatt elítelt ujvidéki fényképész.

Még mindig nem fogynak ki az izgatási bűnügyek, még mindig újabb és újabbak kerülnek felszínre és a büntető bíróságok most is a bűnügyek háromnegyed részben izgatási ügyek foglalkoztatják. Igaz, a háboru kezdete óta érzékenyebbek is vagyunk és ha bennünket magyarokat, — akik ellen kívülről mind a négy világtájról szövetségtek ellenségeink a mi megsemmisítésünkre — itt bent is bántalmaznak, nem tudjuk, nem akarjuk és nem fogjuk azt hallgatagon eltünni. Fel kell fedezni, fel kell jelenteni és meg kell büntetni minden esetet! És ha ma, amidőn kedélyünket, egész valónkát a háboru kimenetele tartja izgalomban, amidőn idegeinket az igazságos ügyünkért folytatott háboru borzalmi izgatják, még mindig akadnak véres szájuak, akik még ma is mernek bántalmazni bennünket, akikről leggonoszabb ellenségünk is tisztelettel, becsüléssel és elismeréssel nyilatkoznak, ha még ma is akadnak olyanok, akik itt születtek, magyar honosok, saját kenyérünket eszik, áldott hazai földünk gyümölcséből táplálkoznak, és mégis úgy mernek rólunk nyilatkozni, hogy az alkalmas az idegen nemzetiségben ellenünk való gyűlölet felkeltésére, akkor azokat lehetetlen kell tenünk, azokat át keladni a hatósságnak, hogy lakoljanak méltóképen.

Az elmúlt csütörtökön három bűnügy volt főtárgyalásra tűzve, mindhárom a magyar nemzet elleni gyűlöletre való izgatás bűnetete. Ezek közül volt *Weszelinovics*

Sándor ujvidéki fényképész izgatási ügye is, melyet dr. *Fischer* Frigyes elnökle alatt *Grumann* Károly és dr. *Ráth* Ágoston törvényszéki bírakból álló tanácsa tárgyalta. A vádat *Eckert* László kir. alügyész képviselte, a jegyzőkönyvet *Stern* Leó törvényszéki jegyző vezette.

Az volt ellene a vád, hogy a magyarokat és a németeket „betyár, szemét magyarok és svábáknak” nevezte, hogy szidta az Istenét a magyaroknak és „svábáknak”, akik mindannyian „szemetek és betyárok”, továbbá, hogy itt reprodukálhatatlan kifejezésekkel illette és szidalmazta.

Weszelinovics Sándor tagadta a terhére rótt vádat. Azt adta elő, hogy ittas volt amidőn hazajött és a házban levő lakókat szidta, mert nem hagyta fel a harmonikázással. Jó hazafinak tartja magát, mert adóhivatalnál, bíróságnál telekkönyvnel, sőt a belgrádi consulatusnál is mint díjnok volt alkalmazva és az utóbbról szóló bizonyítványát a tárgyalást vezető elnöknek az iratokhoz leendő csatolása végett át is adta.

Tagadása és védekezése mit sem használt, mert a vádat nem kevesebb, mint kilenc tanu igazolta. A bíróság erre rövid tanácskozás után kihirdette ítéletét, amelylyel bűnösnek találta *Weszelinovicsot* az izgatás bűntettében és ezért őt két havi fogháza ítélté. Az ítélet ellen az ügyész sulyosbitásért a vádlott felmentésért felebbezett.

15253. 21251. szám. kig. 1915.

Árverési hirdetmény.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a városi törvényesen megjelölt városi halászlati területen és a sétatéri tóra nézve a halászlati jogának a halászlati törvény és fennálló rendeletek értelmében való gyakorlása 1916. évi január hó 1-től 5 egymásutáni évre vagyis 1920. évi december hó végéig terjedő időre 1915. évi augusztus hó 24-én délelőtt 10 órakor a városház gazdasági hivatalában tartandó nyilvános árverésen a leg többet ígérőnek haszonbérbe adatik.

Az ajánlatok írásban is benyújthatók az árverés megtartásának napjáig.

Az árverési feltételek a gazdasági hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Ujvidék, szab. kir. város tanácsának 1915. évi július hó 31. napján tartott üléséből.

Profuma Béla s. k. polgármester.

Hirdetési ügynököt
alkalmaz a kiadóhivatal.

Szőlőtelep

a régi lövölde közelében,
1/2 hold, parcellázva (esetleg 1/2 holdonként is) eladó. A szőlőhöz tartozik egy télen is lakható magtárral. Bővebbet *Zirinyi I.* utca 51. szám alatt ::

Egy teljesen jó karban levő tirol vadászkocsi olcsó áron eladó.

Bővebbet *Török József* gépésznél, *Häfner* gözmalomban.

Egy különbejáratu bu-torozott utcai szoba azonnal KIADÓ.
TÖKÖLY IMRE-U. 2.

ÉRTESÍTÉS.

Ezennel van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy *Haltéren* levő üzletünk f. évi augusztus 1-én *Buzatérre* „*Fekete Sashoz*” címzett vendéglő helyiségeibe helyeztük át, ahol is igyekezni fogunk, hogy t. vendégeinket, jó ételek és italokkal, valamint ujonnan berendezett hálószobákkal pontos kiszolgálással kielégítsük.

Kérve b. pártfogásukat és számos látogatást, maradtunk kiváló tisztelettel

Jankovics Imre és neje
3-6 vendéglős.

ÜGYES VENDÉGLŐS

Tovarnik nagy vendéglő részére kerestetik. A horvát nyelv ismerete megköveteltetik. Ajánlatokat **Frank Testvérek**, **Tovarnikra** küldendők.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Buza-tér 5. szám.

BENZOLINE A BENZINT TELJESEN PÓTOLJA!

MOTORTULAJDONOSOK!

Sikerült gyártmányomat annyira tökéletesíteni, hogy nem szükséges többé:

- 1.) Benzinnel vagy aetherrel való befecskendezés.
- 2.) Nem szükséges a gyújtófej melegítése.
- 3.) Nem kell a levegő hozzárulását megszorítani hanem:

Benzoline	minden rendszerű motorhoz egyöntetűen a motoron való minden változás nélkül, kiválóan alkalmas.
Benzoline	használatánál a motor könnyen indul.
Benzoline	használatban rendkívül olcsó, átlagban 400 gramm kell óránként egy lóerőre.

Hogy ezt bebizonyítsam, gyáramban a következő rendszerű motorokat állítottam fel és tartom az érdeklődők részére állandó üzemben:

- 1.) Climax
- 2.) Lux
- 3.) Langen & Wolf
- 4.) Osers & Bauer
- 5.) Daimler
- 6.) Polke
- 7.) Warchalovsky
- 8.) Benz
- 9.) Pohl
- 10.) Mayer.

Oly egyéneknek, kik magukat hatósági bizonyítvánnyal mint komoly érdeklődőket igazolni tudják, még pedig községenként legfeljebb 3 személynek Bécsbe való utazásköltségeit megtérítem.

A benzoline ára egész waggon vételnél	110.—	Korona
A benzoline ára fél waggon vételnél	115.—	Korona
Kisebb vételnél	125.—	Korona

helyi bécsi gyáramból vashordókban szállítva, készpénzfizetés ellenében. Utánvétes rendeléseket nem eszközölök.

M. ELFER, WIEN I. KRUGERSTRASSE 3.